

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет дошкільної та спеціальної освіти
Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри дошкільної освіти

доц. Ольга МЕЛЬНИКОВА

“30” серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 03 ЦИФРОВА ПЕДАГОГІКА У ДОШКІЛЬНІЙ ТА СПЕЦІАЛЬНІЙ ОСВІТІ

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта

Робоча програма «**Цифрова педагогіка у дошкільній та спеціальній освіті**» для здобувачів вищої освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта, освітня програма Дошкільна освіта.

Розробники: **Мельникова Ольга Миколаївна**, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дошкільної освіти.

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року

В.о. завідувача кафедри дошкільної освіти

Ольга МЕЛЬНИКОВА

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету дошкільної та спеціальної освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету дошкільної та спеціальної освіти

Ольга БУТЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (ПІБ) «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	Обов'язкова	Обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3 кр./90 год.	3 кр./90 год.
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	3	3
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні:	44	12
Лекційні	12	6
Семінарські / Практичні	32	6
Лабораторні		
Самостійна робота	40	70
Індивідуальні завдання	6	8
Форма семестрового контролю	Екзамен	Екзамен

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - підготовка майбутнього вихователя та педагога логопеда до ефективного використання сучасних цифрових технологій в професійній діяльності; формування теоретичних знань та вмінь роботи з персональним комп'ютером і прикладними програмами, які необхідні для ефективного застосування новітніх інформаційно-комп'ютерних технологій у освітньому процесі ЗДО, науковій і професійній діяльності; підготовку до практичної реалізації завдань вихователя у сучасних умовах цифровізації та інформатизації дошкільної та спеціальної освіти.

Завдання:

забезпечувати формування загальних та фахових компетентностей:

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію, ефективно використовувати ІКТ та електронні освітні ресурси та застосовувати її в професійній діяльності та в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

КС-23. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання:

ПР-06. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

ПР-10. Бути знайомим з програмою раннього втручання, розуміти можливості опори на нього в подальшій роботі з дітьми з особливими освітніми потребами.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-25. Застосовувати доцільні технології, методи, форми й засоби навчання та забезпечувати взаємодію суб'єктів освітнього процесу під час його здійснення.

4. Програма навчальної дисципліни Змістовий модуль 1.

Тема 1. Виникнення і розвиток інформаційного суспільства в Україні.

Процес інформатизації освіти в різних країнах. Загальні тенденції у розвитку інформатизації освіти. Етапи розвитку інформаційно-комп'ютерних технологій навчання в Україні. Мета та завдання інформаційно-комп'ютерних технологій навчання.

Тема 2. Особливості взаємодії в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет

Ознаки за якими класифікують комп'ютерні мережі. Охарактеризувати за ступенем територіального розподілу комп'ютерні мережі. Розкрити поняття топологія локальних мереж та охарактеризувати її. Охарактеризуйте, що ви розумієте під поняттям «комутація комп'ютерних мереж»

Тема 3. Особливості діалогу у дистанційному навчанні.

Особливості діалогової взаємодії в ситуації навчання. Підходи до проектування людинно-машинного інтерфейсу. Модальність подання інформації. Їх використання в комп'ютерних навчальних системах Специфіка діалогової взаємодії в дистанційному навчанні.

Тема 4. Організація Інтернет-середовища в умовах закладу вищої освіти

Основні функції Інтернет-середовища. Рівні організації web-ресурсів. Привабливість комп'ютерних технологій та можливості Інтернет-мережі для користувачів. Небезпека переходу стосунків з віртуального спілкування в площину реальних стосунків.

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Використання додатків Google для організації комунікації та співпраці.

Використання електронної пошти для комунікації. Етикет електронного ділового листування. Спільне використання Google-додатків (документи, таблиці, презентації, опитування). Сервіси планування спільної роботи (Google Calendar, Google Keep, Google Tasks).

Тема 6. Інтернет-ресурси для освітньої взаємодії та навчання

Організація електронного навчання з використанням соціальних мереж (Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, Pinterest). Використання онлайн-дошок для співпраці (Padlet, Trello тощо). Месенджери та чат-боти в освітньому процесі. Сервіси для створення власних та спільних завдань (to-do-lists). Масові відкриті онлайн курси як модель реалізації електронних курсів (Coursera, Prometheus, EdEra, EdX, Futurelearn тощо).

Тема 7. Цифрові інструменти для аудіо-візуальної передачі інформації.

Використання інфографіки для представлення презентаційних матеріалів (Piktochart, Canva, easel.ly, infogr.am). Сервіси для створення часових ліній (Sutori, Visme, TimeGraphics, Creately). Використання електронних презентацій для візуалізації освітнього процесу (Prezi, Slides, Google презентації, Sway або ін.). Створення навчальних відеоматеріалів (Powtoon, OfficeMix, PlayPosit та ін.). Відеоконференції як освітній інструмент (Google Meet, Webex, Zoom тощо). Інструменти та сервіси для створення електронних публікацій.

Тема 8. Цифрові інструменти створення портфоліо.

Сайт-портфоліо як засіб самопрезентації. Використання Вікі-проектів в освітніх цілях. YouTube-канал як засіб представлення освітянина в мережі Інтернет. Професійні соціальні мережі та онлайн-профіль науковця (LinkedIn, Researchgate, Google Scholar).

Змістовий модуль 3.

Тема 9. Виховання дітей та молоді в цифровому просторі з/без особливими освітніми потребами

Виховний потенціал цифрового простору. Принципи виховання дітей та молоді в умовах цифрового простору. Картина світу і офлайн-першість ставлень до життя. Функції технологічного розвитку Сучасний стан дитинства в контексті впливу інформаційно-комунікаційних технологій

Тема 10. Специфіка становлення дитинства у сучасному інформаційному суспільстві

Ресурсні складові інформаційно-комунікаційного середовища дошкільного навчального закладу. Особливості впливу інформаційно-комунікаційних технологій на дітей дошкільного віку.

Тема 11. Дошкільник з/без особливими освітніми потребами у цифровому просторі: виховні виклики

Причини занурення сучасного дошкільника в цифровий простір. Переваги раннього занурення дошкільника в цифровий простір. Ризики раннього занурення дошкільника в цифровий простір. Шляхи безпечного занурення дошкільників у цифровий простір. Цифрова інтернаціоналізація у вихованні учнівської та студентської молоді. Протидія засобам технологічно-маркетингового руйнування базових цінностей. Спілкування в умовах цифрового інтенсиву: формування в дітей та молоді змістової вибірковості. Виховний потенціал закладів позашкільної освіти в умовах цифровізації. Взаємодія соціальних інститутів у вихованні дітей та молоді в цифровому освітньому просторі.

Тема 12. Цифрове освітньо-виховне середовище закладу освіти

Поняття цифрового освітньо-виховне середовище закладу освіти. Функції цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти. Принципи проектування цифрового освітньо-виховного середовища сучасного закладу освіти. Освітні та інформаційно-методичні ресурси цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти.

Тема 13. Безпечність цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти

Збереження фізичного, психічного, соціального й духовного здоров'я дітей та молоді у цифровому просторі. Виховання культури поведінки дітей та молоді в цифровому освітньому просторі. Кібербулінг: способи розпізнавання та захист дитини. Здоров'язбережувальна сімейна медіаосвіта. Партнерська взаємодія батьків і вихователів щодо попередження негативних впливів цифрового середовища на дітей та молодь.

Тема 14. Цифрова компетентність педагога закладу освіти

Поняття цифрової компетентності педагога закладу освіти. Структура цифрової компетентності педагогічного працівника в країнах ЄС. Напрямки Цифрової компетентності педагогічного працівника України. Державні документи, що імплементують цифрову компетентність педагога. Європейські рамкові документи про цифрову компетентність.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
<i>Тема 1. Виникнення і розвиток інформаційного суспільства в Україні.</i>	7	1	2		2	2	9	2			2	5
<i>Тема 2. Особливості взаємодії в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет</i>	5	1	2			2	5					5
<i>Тема 3. Особливості діалогу у дистанційному навчанні.</i>	5	1	2			2	5					5
<i>Тема 4. Організація Інтернет-середовища в умовах вищого навчального закладу</i>	5	1	2			2	5					5
Змістовий модуль 2.												
<i>Тема 5. Використання додатків Google для організації комунікації та співпраці.</i>	10	2	4		2	2	11	2	2		2	5
<i>Тема 6. Інтернет-ресурси для освітньої взаємодії та навчання</i>	8	2	2			4	5					5
<i>Тема 7. Цифрові інструменти для аудіо-візуальної передачі інформації.</i>	7	1	2			4	5					5
<i>Тема 8. Цифрові інструменти створення портфоліо.</i>	7	1	2			4	5					5
Змістовий модуль 3.												
<i>Тема 9. Виховання дітей та молоді в цифровому просторі</i>	8	2	2			4	11	2	2		2	5

з/без особливими освітніми потребами												
Тема 10. Специфіка становлення дитинства у сучасному інформаційному суспільстві	4		2			2	5					5
Тема 11. Дошкільник з/без особливими освітніми потребами у цифровому просторі: виховні виклики	4		2			2	5					5
Тема 12. Цифрове освітньо-виховне середовище закладу освіти	4		2			2	5					5
Тема 13. Безпечність цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти	6		2			4	5					5
Тема 14. Цифрова компетентність педагога закладу освіти	10		4		2	4	9		2		2	5
Усього годин	90	12	32		6	40	90	6	6		8	70

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заочн.
1	Виникнення і розвиток інформаційного суспільства в Україні.	2	
2	Особливості взаємодії в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет	2	
3	Особливості діалогу у дистанційному навчанні.	2	
4	Організація Інтернет-середовища в умовах вищого навчального закладу	2	
5	Використання додатків Google для організації комунікації та співпраці.	4	2
6	Інтернет-ресурси для освітньої взаємодії та навчання	2	
7	Цифрові інструменти для аудіо-візуальної передачі інформації.	2	
8	Цифрові інструменти створення портфоліо.	2	
9	Виховання дітей та молоді в цифровому просторі з/без особливими освітніми потребами	2	2
10	Специфіка становлення дитинства у сучасному інформаційному суспільстві	2	
11	Дошкільник з/без особливими освітніми потребами у цифровому просторі: виховні виклики	2	
12	Цифрове освітньо-виховне середовище закладу освіти	2	

13	Безпечність цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти	2	
14	Цифрова компетентність педагога закладу освіти	4	2
	Разом	32	6

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заочн.
1	Виникнення і розвиток інформаційного суспільства в Україні.	2	5
2	Особливості взаємодії в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет	2	5
3	Особливості діалогу у дистанційному навчанні.	2	5
4	Організація Інтернет-середовища в умовах вищого навчального закладу	2	5
5	Використання додатків Google для організації комунікації та співпраці.	2	5
6	Інтернет-ресурси для освітньої взаємодії та навчання	4	5
7	Цифрові інструменти для аудіо-візуальної передачі інформації.	4	5
8	Цифрові інструменти створення портфоліо.	4	5
9	Виховання дітей та молоді в цифровому просторі з/без особливими освітніми потребами	4	5
10	Специфіка становлення дитинства у сучасному інформаційному суспільстві	2	5
11	Дошкільник з/без особливими освітніми потребами у цифровому просторі: виховні виклики	2	5
12	Цифрове освітньо-виховне середовище закладу освіти	2	5
13	Безпечність цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти	4	5
14	Цифрова компетентність педагога закладу освіти	4	5
	Разом	40	70

9. Індивідуальні завдання

1. Пройти Національний тест на цифрову грамотність для педагогів <https://mon.gov.ua/ua/news/uchiteli-mozhut-projti-nacionalnij-test-na-cifrovu-gramotnist> або <https://osvita.dii.gov.ua/digigram> , завантаживши сертифікат, який засвідчує вашу участь у тестуванні.

2. Розробити презентацію з переліку запропонованих тем, користуючись онлайн-ресурсом CANVA <https://www.canva.com/>

- 1) Виникнення і розвиток інформаційного суспільства в Україні.
- 2) Особливості взаємодії в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет
- 3) Особливості діалогу у дистанційному навчанні.
- 4) Організація Інтернет-середовища в умовах вищого навчального закладу
- 5) Використання додатків Google для організації комунікації та співпраці.
- 6) Інтернет-ресурси для освітньої взаємодії та навчання
- 7) Цифрові інструменти для аудіо-візуальної передачі інформації.
- 8) Цифрові інструменти створення портфоліо.
- 9) Виховання дітей та молоді в цифровому просторі
- 10) Сучасний стан дитинства в контексті впливу інформаційно-комунікаційних

технологій

- 11) Дошкільник у цифровому просторі: виховні виклики
- 12) Цифровий простір у життєдіяльності учнів молодшого шкільного віку
- 13) Виховний вплив цифрового простору на підлітків та старшокласників
- 14) Виховні виклики у цифровому просторі
- 15) Цифрове освітньо-виховне середовище закладу освіти
- 16) Безпечність цифрового освітньо-виховного середовища закладу освіти
- 17) Цифрова компетентність педагога

10. Методи навчання:

Програма побудована за вимогами кредитно-трансферної (трансферно-рейтингової) системи організації навчального процесу у вищих закладах освіти. У процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються інноваційні педагогічні (проектна, інтерактивна, індивідуалізації та диференціації, проблемна тощо) та інформаційно-комунікаційні технології (мультимедійні, комп'ютерні, інтернет-технології та дистанційні курси), лекції, підготовка рефератів на задані теми.

11. Методи контролю:

Поточне оцінювання на практичному занятті: оцінка за ІНДЗ; підсумковий тестовий контроль; оцінка за індивідуальні домашні завдання, екзамен.

12. Критерії оцінювання результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни

Денна ф.н.

Поточне тестування та самостійна робота																		Мод 2 (ІНДЗ)	ПК	Сума
Змістовий модуль 1																				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МК1	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	МК2	15	10	100
5	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	5			

Заочна ф.н.

Поточне тестування та самостійна робота				Мод 2 (ІНДЗ)	ПК	Сума
Змістовий модуль 1						
T1	T2	T3	МК	20	20	100
15	15	15	15			

14. Методичне забезпечення:

впроваджено мультимедійні засоби (електронні підручники, словники, енциклопедії, відео-, та аудіо матеріали; ресурси Інтернету, мультимедійні дошки). Ефективно

використовується система дистанційного навчання «Moodle», яка є засобом отримання студентами необхідної інформації, активізації, комунікації (зокрема, у ситуації викладач – студент), перевірки знань, умінь та навичок.

15. Рекомендована література

Базова

1. Цифрова педагогіка у дошкільній та спеціальній освіті: навчально- методичний посібник для студентів факультету дошкільної та спеціальної освіти / уклад. С.І. Семчук, Б.І. Семчук. Умань : Візаві, 2020. 154 с.
2. Биков В. Моделі організаційних систем відкритої освіти: Монографія. К.: Атіка, 2009. 684 с.
3. Тимчук Л. І. Цифрові нарративи в навчанні майбутніх магістрів освіти: історія, реалії, перспективи розвитку: монографія за наук. ред. Лещенко М. П. К. : САММІТ – КНИГА, 2016. 390 с.
4. Гуревич Р.С., Шестопалюк О.В, Шевченко Л.С. Застосування мультимедійних засобів навчання та глобальних інформаційних мереж у наукових дослідженнях. Навчально-методичний посібник. Вінниця, ДОВ "Вінниця", 2004. 125 с.
5. Кухаренко В. М. Теорія та практика змішаного навчання: монографія; ред. В. М. Кухаренко; Харківський політехнічний ін-т, нац. техн. ун- т. Харків : КП "Міськдрук", 2016. 284 с.
6. Семчук С. І. Становлення особистості в умовах глобальних змін інформаційного простору. *Вища освіта України № 39 (додаток 2)*. Т. 2: Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології»2008. С. 286–293.
7. Семчук С. І. Особливості медіасоціалізації дітей дошкільного віку. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини* / головн. ред. М. Т. Мартинюк. Умань: П. П. Жовтий, 2009. Ч. 2. С. 320–325.
8. Семчук С. І. Вплив засобів масової інформації на духовний розвиток особистості. *Вісник Інституту розвитку дитини. Серія: Філософія, педагогіка, психологія: зб. наук. пр.* Київ, 2010. Вип. 8. С. 136–139.
9. Семчук С. І. Засоби масової інформації в процесі соціалізації дошкільників: особливості впливу та методичні рекомендації : [навч. метод. посіб.]. Умань : ВПЦ «Візаві», 2010. 80 с.
10. Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі: посібник для батьків / І. Литовченко та ін. Київ: ТОВ «Видавничий будинок «Аванпост-Прим»», 2010. 48 с.

Допоміжна

1. Безпека дітей в інтернеті. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robotata-zahist-prav-ditini/bezpeka-ditej-v-interneti>
2. Бути медіаграмотним: десять необхідних компетентностей. Detector Media, 24 травня 2017. URL: https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/buti_mediagramotnim_desyat_neobkhidnikh_kompetentnostey/
3. Волошенюк О., Мокрогуз О. Батьки, діти та медіа: путівник із батьківського посередництва / За ред. В. Іванова, О. Волошенюк. Київ: ЦВП, АУП, 2017. 79 с. URL: http://www.aup.com.ua/uploads/Posib_dla_batkiv_2017.pdf
4. Голубева О. Є., Стерденко С. М. Соціалізація дитини у світі екранних медіа. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: навчальний посібник / О. Т. Баришполец та ін.; за ред. Л. А. Найдъонової, О. Т. Баришпольця. Київ: Міленіум, 2010. С. 156–167.
5. Європейські рамкові документи про цифрову компетентність: DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with eight proficiency levels and examples of use, Digital Competence Framework for Educators (DigCompEdu).
6. Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі (2022р.) <https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/Kontseptsiiia-vykhovannia-ditey-ta-molodi-v-tsyfrovomu-prostori.pdf>

7. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні: схвалена постановою Президії Національної Академії педагогічних наук України від 20.05.2010 р., протокол №1-776-150. URL:
https://ms.detector.media/mediaprovsvita/mediaosvita/kontsepsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini/
8. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку (2020)
<https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/43>
9. Концепція розвитку дошкільної освіти (проект) <https://mon.gov.ua/ua/news/yakisna-ta-dostupna-doshkilna-osvita-zaversheno-gromadske-obgovorennya-proyektu-koncepciyi-rozvitku-doshkilnoyi-osviti>
10. Концепція розвитку педагогічної освіти (2018 р.) <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
11. Концепція цифрової трансформації освіти і науки (проект, 2021р.) URL :
<https://mon.gov.ua/ua/news/koncepsiya-cifrovoyi-transformaciyi-osviti-i-nauki-monzaproshtuye-do-gromadskogo-obgovorennya>
12. Не потони в інформаційному дощі. Навчання медіаграмотності громадян. Посібник для тренерів. Київ: Академія Української преси, 2016. 193 с.
13. Andrzejewska A. Dzieci i młodzież w sieci zagrożeń realnych i wirtualnych: aspekty teoretyczne i empiryczne. Warszawa: Difin SA, 2014. 272 s.

16. Інформаційні ресурси

www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки ім. Вернадського.

www.mon.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.

<https://osvita.diia.gov.ua/> - національна едьютейнмент освітня платформа актуальних знань та навичок

<https://medialiteracy.org.ua>

www.mediaosvita.org.ua

www.osvita.mediasapiens.ua

www.aup.com.ua

www.mediakrytyka.info

<https://www.youtube.com/watch?v=tMQudmwJUf8>